

KRAJSKÁ PROKURATÚRA V KOŠICIACH
Mojmírova 5, 041 62 Košice 1

Kd 172/25/8800-4

Košice 02.09.2025

PROTOKOL
o vykonaní previerky

Podľa bodu 8. Plánu hlavných úloh prokuratúry SR na rok 2025 bola v meste Košice vykonaná previerka spočívajúca v preskúmaní zákonnosti právnej úpravy regulácie parkovania motorových vozidiel na území mesta Košice.

A. Miesto a čas vykonania previerky

Previerku vykonala Mgr. Mária Kundrátová, prokurátorka Krajskej prokuratúry v Košiciach, v budove Krajskej prokuratúry v Košiciach, Mojmírova č. 5, 041 62 Košice, po zabezpečení súvisiacich listinných materiálov mesta Košice, v čase od 26.08.2025 do 01.09.2025.

B. Predmet a účel previerky

Predmetom previerky boli právne akty mesta Košice, obsahujúce úpravu dočasného aj trvalého parkovania motorových vozidiel na území mesta Košice, primárne všeobecne záväzné nariadenia (VZN) – VZN mesta Košice č. 241 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzenom území mesta Košice a VZN mesta Košice č. 248 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva, ako aj Prevádzkový poriadok parkovania v zóne regulovaného parkovania v meste Košice.

Účelom previerky bolo zhromaždenie a vyhodnotenie poznatkov, týkajúcich sa stavu zákonnosti všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných mestom Košice v oblasti regulácie parkovania a to z hľadiska procesného postupu mesta pri ich vydávaní a schvaľovaní v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), teda či pri prijímaní preskúmaných VZN bol dodržaný postup podľa § 6 ods. 3, ods. 4, ods. 6, ods. 7, ods. 8, ods. 9 zákona o obecnom zriadení, či bolo zastupiteľstvo uznášania schopné (§ 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení) a či sa za prijatie všeobecne záväzného nariadenia vyslovil potrebný počet poslancov (§ 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení), ako aj z hľadiska súladu ich obsahu s osobitnými právnymi predpismi upravujúcimi uvedenú oblasť najmä s § 6a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „cestný zákon“) a § 30 až § 36 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 582/2004 Z. z.). V rámci previerky bol z hľadiska zákonnosti posúdený aj účel a spôsob prijatia Prevádzkového poriadku parkovania v zóne regulovaného parkovania v meste Košice.

C. Zistené skutočnosti a nedostatky

1. Zákonnosť Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 248 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva (ďalej len „VZN č. 248“)

V súčasnosti platné VZN č. 248 bolo prijaté uznesením č. 301 na XXII. zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Košiciach 24.11.2023 s odkazom na § 6 zákona o obecnom zriadení, § 10 ods. 3 písm. b/ zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov a § 36 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

V súlade s § 6 ods. 3, ods. 4 zákona o obecnom zriadení bol návrh VZN č. 248 zverejnený na internetovej stránke mesta Košice a na úradnej tabuli mesta 09.11.2023, s informáciou o možnosti podávania pripomienok k návrhu do 19.11.2023 na v oznámení uvedenú emailovú adresu. Vyhodnotenie došlých pripomienok bolo uskutočnené Legislatívno-právnou komisiou Mestského zastupiteľstva v Košiciach a 21.11.2023 elektronickou poštou doručené všetkým poslancom Mestského zastupiteľstva v Košiciach (§ 6 ods. 7 zákona o obecnom zriadení). Nariadenie bolo v súlade s § 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení prijaté súhlasom trojpätinovej väčšiny prítomných poslancov (25 z 32 prítomných), zverejnené bolo na úradnej tabuli mesta a jeho internetovej stránke 07.12.2023 (§ 6 ods. 8, ods. 9 zákona o obecnom zriadení) a účinné od 01.01.2024.

VZN č. 248 bolo zmenené a doplnené uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 643, prijatým na XXVII zasadnutí 11.12.2024 s účinnosťou zmien a doplnkov od 01.01.2025. Návrh zmien a doplnkov bol zverejnený na úradnej tabuli aj internetovej stránke mesta 31.10.2024, schválený bol v tajnom hlasovaní poslancov počtom 23 hlasov z 37 prítomných poslancov a následne schválené zmeny VZN č. 248 boli vyvesené na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta 16.12.2024.

Podľa § 36 zákona č. 582/2004 Z. z. obec ustanoví všeobecne záväzným nariadením najmä miesta, ktoré sú verejnými priestranstvami, osobitné spôsoby ich užívania, sadzbu dane, prípadne rôzne sadzby dane podľa určených kritérií alebo počas podujatí konaných na území obce, náležitosti oznamovacej povinnosti, prípadné oslobodenia od tejto dane alebo zníženia dane.

V zmysle citovaného zmocňovacieho ustanovenia mesto vo VZN č. 248 vymedzilo miesta, ktoré sú pre účely platenia dane za užívania verejného priestranstva verejným priestranstvom (§ 2 ods. 1 VZN č. 248), ako aj osobitné spôsoby jeho užívania a rôzne sadzby dane (§ 4 ods. 1, ods.2 VZN č.248), v súlade s § 33 zákona č. 582/2004 Z. z. určené za každý začatý m² a každý začatý deň s rozdielnou výškou sadzby podľa začlenenia verejných priestranstiev do troch kategórií a vymedzených spôsobov užívania verejného priestranstva (§ 2 ods. 6 VZN č. 248), náležitosti oznamovacej povinnosti (§ 7 a príloha VZN č. 248), oslobodenie od dane (§ 5 VZN č. 248) a zníženie dane (§ 6 VZN č. 248). Podľa § 4 ods. 1 písm. n/ VZN č. 248 je (okrem iných) predmetom dane trvalé parkovanie vozidla mimo stráženého parkoviska, pričom v zmysle § 2 ods. 5 VZN č. 248 sa *trvalým parkovaním vozidla mimo stráženého parkoviska rozumie parkovanie na parkovacom mieste s dopravným značením, ktoré umožňuje parkovanie alebo*

dlhodobé státie len pre okruh konkrétne určených alebo určiteľných osôb alebo vozidiel (najmä na vyhradených parkovacích miestach) alebo zakazuje parkovanie iným účastníkom cestnej premávky.

Preskúmaním procesného postupu prijímania VZN č. 248 (vrátane jeho zmeny), jeho vyhlásenia a obsahu nebol zistený rozpor so zákonom o obecnom zriadení, ani zákonom č. 582/2004 Z. z.

2. Zákonnosť Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 241 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzenom území mesta Košice (ďalej len „VZN č. 241“)

VZN mesta Košice č. 241 bolo prijaté uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 139 na jeho VII. zasadnutí 20.04.2023 s poukazom na § 6 zákona o obecnom zriadení, § 10 ods. 3 písm. b/ zákona č. 401/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 6a cestného zákona.

V súlade s § 6 ods. 3, ods. 4 zákona o obecnom zriadení bol návrh VZN č. 241 zverejnený na internetovej stránke mesta Košice a na jeho úradnej tabuli 24.02.2023 s informáciou o možnosti podávania pripomienok k návrhu do 06.03.2023. Po vyhodnotení došlých pripomienok Legislatívno-právnou komisiou MZ 14.04.2023 bolo nariadenie na zasadnutí MZ 20.04.2023 prijaté v súlade s § 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení súhlasom trojpätinovej väčšiny prítomných poslancov (37 zo 40 prítomných), zverejnené bolo na úradnej tabuli mesta a jeho internetovej stránke od 10.05.2023 (§ 6 ods. 8, ods. 9 zákona o obecnom zriadení), účinnosť nadobudlo 01.11.2023.

VZN č. 241 bolo od jeho schválenia celkom 7krát menené a doplnené a to uznesením MZ č. 224 z 12.09.2023 s účinnosťou od 01.11.2023, uznesením MZ č. 330 z 12.12.2023 s účinnosťou od 01.01.2024, uznesením MZ č. 419 z 15.05.2024 s účinnosťou od 10.06.2024, uznesením MZ č. 597 z 19.11.2024 s účinnosťou od 16.12.2024, uznesením č. 687 z 27.02.2025 s účinnosťou od 01.04.2025, uznesením č. 821 z 26.06.2025 s účinnosťou od 15.07.2025 a uznesením č. 823 z 26.06.2025 s účinnosťou od 01.03.2026.

Preskúmaním procesného postupu pri vydávaní VZN č. 241 vrátane jednotlivých zmien a doplnkov, počnúc od zverejnenia ich návrhov na úradnej tabuli a webovom sídle mesta, cez vyhodnotenie pripomienok, prerokovanie návrhov zmien a doplnkov na zasadnutiach mestského zastupiteľstva, hlasovanie ako aj následné vyhlásenie - zverejnenie schválených zmien a doplnkov na úradnej tabuli mesta, som porušenie ustanovení zákona o obecnom zriadení upravujúcich tento postup (§ 6 ods. 3, ods. 4, ods. 6, ods. 7, ods. 8, ods. 9, § 12 ods. 7) nezistila.

Podľa § 6a ods. 1 cestného zákona na účely organizovania dopravy na území obce môže obec ustanoviť všeobecne záväzným nariadením úseky miestnych ciest na dočasné parkovanie motorových vozidiel (ďalej len "parkovacie miesta") a na stanovištia vozidiel taxislužby, ak sa tým neohrozí bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky alebo iný verejný záujem. Parkovacie miesta a stanovištia vozidiel taxislužby musia byť označené zvislými a vodorovnými dopravnými značkami. Vo všeobecne záväznom nariadení obec ustanoví spôsob zabezpečenia prevádzky

parkovacích miest, výšku úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel podľa osobitného predpisu, spôsob jej platenia a spôsob preukázania jej zaplatenia.

Z hľadiska obsahu bola predmetom prieskumu VZN č. 241 najmä existencia obligatórnych náležitostí, stanovená § 6a cestného zákona, ktorými sú:

- stanovenie úsekov miestnych ciest na dočasné parkovanie motorových vozidiel,
- spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest,
- výška úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel,
- spôsob jej platenia a
- spôsob preukázania jej zaplatenia.

VZN č. 241 obsahuje úpravu všetkých vyššie uvedených obligatórnych náležitostí. Z § 3 VZN č. 241 vyplýva, že prevádzkovateľom parkovacích miest v zóne regulovaného parkovania podľa tohto nariadenia je mesto Košice. V druhej časti VZN č. 241 je vymedzená zóna regulovaného parkovania (§ 5 ods. 1 VZN č. 241) ako:

a/ úseky miestnych ciest určené na dočasné parkovanie, ktoré sú zaradené do väčších ucelených lokalít („lokalita“),

b/ úseky miestnych ciest určené na dočasné parkovanie, ktoré nie sú zaradené do väčších ucelených lokalít („osobitné parkovisko“).

Podrobné vymedzenie zóny, vrátane jednotlivých lokalít s uvedením k nim prislúchajúcich ulíc prípadne ich úsekov, osobitných parkovísk a ich grafické zobrazenie tvorí prílohu č. 1 VZN č. 241. V jednotlivých lokalitách sa parkovacie miesta členia na rezidentské, zmiešané a návštevnícke (§ 6 VZN) a za účelom určenia výšky úhrady sa rozdeľujú do tarifných pásiem A1, A2, B a BN, C a CN, D a DN, a N (§ 7 VZN).

Podľa vymedzenia tarifných pásiem je následne upravená všeobecná doba spoplatnenia jednotlivých druhov parkovacích miest (osobitne pre rezidentské parkovacie miesta, zmiešané parkovacie miesta, všeobecné návštevnícke parkovacie miesta, návštevnícke parkovacie miesta s preferenciou krátkodobého parkovania) v tom ktorom tarifnom pásme (resp. pri návštevníckych parkovacích miestach s preferenciou krátkodobého parkovania na konkrétnych parkoviskách). Spôsob úhrady, jej preukazovanie a oslobodenie od nej je upravené v štvrtej časti VZN č. 241 (§ 11 - § 14 VZN). Výška úhrady za parkovacie lístky (podľa druhu parkovacieho lístka) a parkovacie karty (podľa druhu parkovacej karty) je určená v prílohách č. 2 a 3 VZN.

Druhy parkovacích lístkov, rozsah ich platnosti (podľa druhu tarifného pásma alebo lokality) a ich časová platnosť je upravená v piatej časti VZN č. 241 (§ 15 - § 20). Následne šiesta časť VZN č. 241 (§ 21 - § 35) obsahujú ustanovenia vzťahujúce sa na parkovacie karty, podmienky vydania pre jednotlivé typy parkovacích kariet, a tiež obmedzenia pri vydávaní parkovacích kariet.

Zákonnosť VZN č. 241 bola v rámci previerky preskúmaná aj z hľadiska dodržiavania zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, teda obsah VZN č. 241 bol podrobený skúmaniu prípadnej existencie priamej, či nepriamej diskriminácie a v tomto smere bolo zistené nasledovné.

Podľa § 2 ods. 6 druhá veta VZN č. 241 v nariadení možno obmedziť vydávanie parkovacích kariet pre osoby s užívacím právom k novostavbe, ktorá bola postavená s vlastnými parkovacími plochami, ak je to nevyhnutné so zreteľom na ochranu oprávnených záujmov pôvodných rezidentov.

Podľa § 4 ods. 4 VZN č. 241 novostavbou sa rozumie budova, u ktorej došlo k vydaniu kolaudačného rozhodnutia (povolenia na predčasné užívanie stavby) po 1. januári 2018. Za novostavbu sa nepovažuje rodinný dom. Za novostavbu sa nepovažuje budova ani vtedy, ak parkovacie plochy uskutočnené v priamej súvislosti s uskutočnením tejto budovy prešli do vlastníctva alebo správy prevádzkovateľa aspoň v rozsahu 75 % z celkového počtu parkovacích plôch. Prevádzkovateľ zverejňuje a priebežne aktualizuje zoznam novostavieb podľa tohto odseku na svojom webovom sídle.

Podľa § 27 ods. 1 VZN č. 241 prevádzkovateľ vydá žiadateľovi rezidentskú kartu v prípade splnenia nasledovných podmienok:

- a) žiadateľ je fyzickou osobou s trvalým pobytom v byte nachádzajúcom sa v lokalite, pre ktorú má byť vydaná parkovacia karta,
- b) žiadateľ užíva vozidlo, ku ktorému má byť priradená parkovacia karta, na súkromné účely.

Podľa § 27 ods. 2 VZN č. 241 na jeden byt možno vydať najviac tri rezidentské karty. Vo vzťahu k bytu v novostavbe možno vydať najviac jednu rezidentskú kartu.

Podľa § 30 ods. 1 VZN č. 241 prevádzkovateľ vydá žiadateľovi abonentnú kartu VLASTNÍK v prípade splnenia nasledovných podmienok:

- a) žiadateľ je fyzickou osobou, ktorá je vlastníkom bytu nachádzajúcom sa v lokalite, pre ktorú má byť vydaná parkovacia karta, **za podmienky, že sa byt nenachádza v novostavbe,**
- b) žiadateľ užíva vozidlo, ku ktorému má byť priradená parkovacia karta, na súkromné účely.

Podľa § 31 ods. 1 VZN 241 prevádzkovateľ vydá žiadateľovi abonentnú kartu NÁJOMCA v prípade splnenia nasledovných podmienok:

- a) žiadateľ je fyzickou osobou, ktorá je nájomcom bytu nachádzajúcom sa v lokalite, pre ktorú má byť vydaná parkovacia karta, **za podmienky, že sa byt nenachádza v novostavbe,**
- b) žiadateľ užíva vozidlo, ku ktorému má byť priradená parkovacia karta, na súkromné účely.

Úpravu VZN č. 241 v časti ustanovení vylučujúcich v prípade bytov nachádzajúcich sa v novostavbe právo osôb na získanie ďalšej rezidentskej karty (2. a 3.) a získanie abonentných kariet VLASTNÍK a NÁJOMCA za rovnakých podmienok, aké sú určené pre ostatných žiadateľov, považujem za diskriminačné, porušujúce ustanovenia § 2a ods. 2 a § 3 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov

(ďalej len „antidiskriminačný zákon“) dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.

Podľa § 2a ods. 2 antidiskriminačného zákona priama diskriminácia je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.

Podľa § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona každý je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a vo vzdelávaní.

Užívanie miestnych ciest spôsobom určeným v nariadení na dočasné parkovanie motorových vozidiel realizuje mesto ako službu určenú verejnosti. Kým „službou“ sa vo všeobecnosti rozumie plnenie poskytované za odplatu, „verejná povaha“ vyplýva z podstaty tejto služby, pretože vlastník miestnych ciest je vždy verejnoprávny subjekt (§ 3d ods. 3 cestného zákona). Mesto ako verejnoprávna korporácia plní úlohy verejnoprávnej povahy. Miestne cesty sú majetkom nevyhnutným na zabezpečenie potrieb všetkých obyvateľov mesta. Každý obyvateľ mesta má právo používať obvyklým spôsobom obecné zariadenie a ostatný majetok mesta slúžiaci pre verejné účely (§ 3 ods. 2 písm. e/ zákona o obecnom zriadení). Rozhodovanie vlastníka o spôsobe nakladania s miestnou cestou preto nesmie obsahovať prvky ľubovôle, nesmie umožňovať akékoľvek nerovnaké zaobchádzanie a nesmie vyvolávať žiadnu pochybnosť o rovnakom a transparentnom prístupe pri nakladaní s ním. VZN č. 241 však v ustanoveniach § 2 ods. 6, druhá veta, § 27 ods. 2, § 30 ods. 1 písm. a/ a § 31 ods. 1 písm. a/ nerešpektuje zásadu rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní služieb v zmysle vyššie citovaných ustanovení antidiskriminačného zákona.

V prípade poskytovania rezidentských kariet mesto rozlišuje medzi obyvateľmi s trvalým pobytom v byte, ktorý je novostavbou a obyvateľmi s trvalým pobytom v iných bytoch, nespĺňajúcich definíciu novostavby, vymedzenú v nariadení a porušuje zásadu rovnakého zaobchádzania, keď osobám s trvalým pobytom v novostavbe neumožňuje vydanie rovnakého počtu (3) rezidentských kariet, aký môže byť vydaný ostatným obyvateľom s trvalým pobytom, žijúcim v inom byte ako novostavbe, resp. vlastníkov a nájomcov bytov v novostavbe úplne vylučuje z nároku na vydanie abonentných kariet VLASTNÍK alebo NÁJOMCA. Takéto popretie právneho nároku na získanie parkovacej karty a teda užívanie parkovacích miest na miestnych cestách za podmienok rovnakých, ako majú priznané iné osoby s rovnakým statusom naviazaným na trvalý pobyt v meste resp. vlastníctvo či nájom bytu v meste, považujem za priamu diskrimináciu. Je na mieste zdôrazniť, že priama diskriminácia je vo všeobecnosti zakázaná a výnimky z tohto zákazu sú prípustné jedine v prípade, že tieto sú ustanovené zákonom. Právny poriadok Slovenskej republiky pritom neobsahuje žiadne relevantné zákonné výnimky umožňujúce priamu diskrimináciu osôb v súvislosti s otázkou parkovania

Za rozporné so zákonom považujem aj ustanovenie § 25 ods. 7 VZN č. 241.

*Podľa § 25 ods. 7 VZN č. 241 **držiteľ parkovacej karty nemá nárok na vrátenie pomernej časti ceny parkovacej karty v prípade zrušenia platnosti parkovacej karty podľa odseku 2, ak držiteľ parkovacej karty pred vydaním parkovacej karty úmyselne poskytol nepravdivé informácie.***

Citované ustanovenie VZN nie je v súlade s § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Žiadne ustanovenie cestného zákona, zákona o obecnom zriadení ani iného všeobecne záväzného právneho predpisu neposkytuje mestu možnosť prijať právnu úpravu dovoľujúcu si ponechať úhradu za službu, ktorá nebola poskytnutá, hoci aj pri uzatváraní zmluvy uviedol žiadateľ ako účastník vzťahu nepravdivé údaje. Pokiaľ odpadne právny dôvod úhrady za dočasné parkovanie prostredníctvom parkovacej karty (dodatočné zistenie nesplnenia podmienok pre priznanie osobitného postavenia pre vydanie parkovacej karty a jej následné zrušenie), poskytovateľ služby je povinný vrátiť primeranú časť úhrady zodpovedajúcu obdobiu, za ktoré služba prestala byť poskytovaná týmto spôsobom.

Predmetom vzťahu medzi občanom a prevádzkovateľom parkovacích miest je ich vzájomné protiplnenie spočívajúce v úhrade poplatku za dočasné parkovanie s vydaním parkovacej karty a poskytnutím možnosti dočasného parkovania vo vyznačenej lokalite zo strany prevádzkovateľa parkovacích miest. Momentom zániku platnosti parkovacej karty stráca oprávnená osoba možnosť dočasného parkovania na základe zakúpenej parkovacej karty. Ponechanie si odplaty za neposkytnutú službu predstavuje bezdôvodné obohatenie a ide o neoprávnený majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol.

3. Zákonnosť Prevádzkového poriadku parkovania v zóne regulovaného parkovania v meste Košice

Prevádzkový poriadok parkovania v zóne regulovaného parkovania v meste Košice (ďalej len „Prevádzkový poriadok“) mesto Košice (prevádzkovateľ) prijalo na základe zmocňujúceho ustanovenia § 39 VZN č. 241, s účinnosťou od 01.11.2023. Následne bol Prevádzkový poriadok menený a doplnený Dodatkom č. 1 s účinnosťou od 15.12.2023, Dodatkom č. 2 s účinnosťou od 01.06.2024, Dodatkom č. 3 s účinnosťou od 01.07.2025 a Dodatkom č. 4 s účinnosťou od 15.07.2025. Prevádzkový poriadok v zmysle článku 1 ods. 2 *určuje podrobnosti o zabezpečení prevádzky parkovacích miest v zóne regulovaného parkovania v meste Košice ako aj ďalšie náležitosti v prípadoch ustanovených vo VZN.*

Uvedený Prevádzkový poriadok bol však vydaný bez zákonného zmocnenia, čím je v rozpore s § 6a ods. 1 cestného zákona.

V prvom rade je potrebné uviesť, že legálna všeobecná definícia pojmu „prevádzkový poriadok“ neexistuje, no z právnych predpisov, ktoré upravujú povinnosť prijatia rôznych druhov prevádzkového poriadku (napr. § 18 ods. 2 zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve, § 3 ods. 8 zákona č. 178/1998 Z. z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov resp. § 37 ods. 1 Vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii a pod.) možno vo všeobecnosti vyabstrahovať, že ide o dokument, ktorý upravuje konkrétne náležitosti prevádzky určitej činnosti/služieb resp. ich podmienok, prípadne aj náležitosti miesta výkonu danej činnosti/služby, a obsahujúci zároveň práva aj povinnosti osôb/subjektov zainteresovaných na danej činnosti/službe. Uvedené napokon možno vyvodiť aj z gramatického vyjadrenia pomenovania posudzovaného inštitútu.

Vo vzťahu k tzv. parkovacej politike, jej zavedeniu a samotnej prevádzke, nie je úplne zrejmé, čo presne by malo a mohlo tvoriť obsah prevádzkového poriadku parkovacej politiky, pričom logickejší variant odôvodňujúci dôvodnosť a účelnosť existencie prevádzkového poriadku vo vzťahu k úprave dočasného parkovania na území obce/mesta sa javí existencia prevádzkového poriadku konkrétneho parkoviska (zóny) ako územia vymedzeného na prevádzkovanie (dočasného alebo trvalého) parkovania motorových vozidiel. Hypoteticky by potom obsahom takého dokumentu mali byť technické podmienky prevádzky parkoviska na danom mieste ako takého. Aj pre tieto prípady je však v právnom poriadku obvyklá existencia splnomocňovacieho ustanovenia, ktoré prijatie konkretizovanej právnej úpravy lege artis umožňuje a pro futuro aj predpokladá.

Obsahom tzv. parkovacej politiky zavedenej na území obce/mesta sú okrem iného aj práva a povinnosti subjektov na nej zúčastnených, teda aj oprávnenia a povinnosti obce/mesta na zabezpečenie riadneho uplatňovania pravidiel dočasného státia na jej území. Obec/mesto však tieto svoje oprávnenia a povinnosti môže realizovať iba za účinnej súvislosti subjektov, a to či už fyzických alebo právnických osôb, ktoré nie sú priamo v riadiacej pôsobnosti jej/jeho orgánov. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné normatívnym spôsobom upraviť vzťah orgánov obce/mesta k týmto subjektom, ale i postavenie a povinnosti dotknutých subjektov a tých, ktorí sa podieľajú na realizácii úloh obcí/miest na tomto úseku jej pôsobnosti. K uvedenému možno doplniť, že inštitút dočasného parkovania (§ 6a cestného zákona) bol s účinnosťou od 01.08.2011 zakotvený do právneho poriadku SR zákonom č. 249/2011 Z. z. o riadení bezpečnosti pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako reakcia na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR v tejto oblasti. V kontexte s uvedeným je teda nevyhnutné vychádzať z faktu, že forma, akou má byť dočasné parkovanie na území obce zavedené, zákonodarca jednoznačne stanovil na všeobecne záväzné nariadenie. Uvedené potvrdzuje aj dôvodová správa k návrhu zákona o riadení bezpečnosti pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov a následne aj komplexná normatívna revízia ustanovenia § 6a cestného zákona vykonaná s účinnosťou od 30.11.2013 zákonom č. 388/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Podľa aktuálne platnej právnej úpravy možno dočasné parkovanie na území obce/mesta a spôsoby jeho prevádzkovania, za podmienok uvedených v § 6a ods. 1 cestného zákona, stanoviť iba formou normatívneho aktu regionálneho dosahu, ktorým je všeobecne záväzné nariadenie. Logicky potom ak obec/mesto podmienky parkovacej politiky v zmysle § 6a ods. 1 cestného zákona upraví normatívne v inej forme, ako všeobecne záväzným nariadením, je takáto úprava rozporná so zákonom. Ak „spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest“ a „podmienky a rozsah prevádzky parkovacích miest“ zamýšľa obec/mesto konkretizovať v prevádzkovom poriadku, tento by mal byť schválený buď ako súčasť – príloha už schváleného VZN, ktorá by tak mala rovnakú právnu záväznosť ako VZN alebo vo forme samostatného VZN.

V prípade posudzovaného prevádzkového poriadku sa síce jedná o normatívny právny akt, ktorý však vzhľadom na okolnosti jeho prijatia nemožno považovať za všeobecne záväzný právny predpis orgánu územnej samosprávy vo forme všeobecne záväzného nariadenia. Účel a spôsob, akým je predmetný prevádzkový poriadok schválený a vydaný (primátorom mesta), nemá oporu v zákone, nakoľko ani zákon a napokon ani právna veda nepozná niečo také ako vykonávací predpis už schváleného VZN. V neposlednom rade primátor v tomto prípade prekročil svoju právomoc, nakoľko zo žiadneho právneho predpisu mu nevyplyva, že by bol oprávnený vydať normatívny predpis upravujúci práva a povinnosti účastníkov parkovacej politiky pri jej výkone a uplatňovaní.

D. Závery:

Zhrnúc vyššie uvedené bolo preskúmaním zákonnosti VZN č. 241 zistené, že ustanovenia § 2 ods. 6, druhá veta, § 27 ods. 2, § 30 ods. 1 písm. a/, § 31 ods. 1 písm. a/ VZN č. 241 nie sú v súlade s § 2a ods. 2 a § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona a ustanovenie § 25 ods. 7 VZN č. 241 nie je v súlade s § 451 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a preto po prejednaní protokolu mienim podľa § 27 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov proti uvedeným ustanoveniam tohto všeobecne záväzného právneho predpisu podať protest prokurátora a navrhovať ich zmenu alebo zrušenie.

Zároveň pre rozpor Prevádzkového poriadku s § 6a ods. 1 cestného zákona mienim podať proti nemu ako opatreniu so všeobecnými účinkami protest prokurátora podľa § 25 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a navrhovať jeho zrušenie.

Mgr. Mária Kundrátová
prokurátorka

Telefón
+421556816111

Elektronická schránka
ico://sk/00166464

Internet
www.genpro.gov.sk

E-mail
podatelna.kpKE@genpro.gov.sk